

باب بیست و پنجم
در جواز تعلیم و تحصیل السنه

در کتاب مستطاب اقدس نازل قوله تعالی:

"قد اذن الله لمن اراد ان يتعلّم الألسن المختلفه لیبليغ امر الله شرق الأرض و غربها و يذكره بين الدول و الملل على شأن تنجذب به الأفئدة و يحيي به كلّ عظم رميم." (بند ۱۱۸)

در متحد المال نمره ۴۲۵ محفل مقدّس روحانی ملّی بهائیان ایران شیّد الله ارکانه مورّخه ۹۵/۸/۱ = ۱۳۱۷/۵/۱۸ مسطور است:

"محافل مقدّسه روحانیّه شیّد الله ارکانهم چون از دیر زمانی اراده متعالیه مولای عزیز بر این تعلق گرفته که جوانان بهائی در فرا گرفتن لغت انگلیزی در رتبه اولی و تحصیل لغت آلمانی در رتبه اخری سعی و جدّیت تامّه مبذول دارند و در این دو لسان غربی مخصوصاً انگلیسی مهارت بسزا یابند متمّی است بوسائل ممکنه جوانان بهائی محلّ خویشرا از دختر و پسر باجرای این دستور مبارک تشویق و موجبات تحصیل دو زبان مزبور را بقدر امکان برای آنان فراهم فرمایند.... و همچنین مولای عزیز تأکید فرموده‌اند که اطفال و جوانان احبّاء لسان عربی را نیز بیاموزند و برای استفاده از الواح و آثار مبارکه قواعد این زبان فصیح را فرا گیرند...". الخ

و در توفیق منیع مبارک مورّخ چهاردهم شهر الجلال سنه ۱۰۲ میفرمایند قوله الأهلی:

"فرمودند بنویس قبلاً راجع باهمّیّت لغت عربی و تعلیم آن باطفال و تأسی و متابعت لحن الواح مبارک در منشئات امریه و تقریر و تحریر و نشریات یاران و پیروان امر حضرت رحمن در آنسامان دستور صریح صادر و همچنین بواسطه زائرین تأکید گشت مسامحه و اهمال قطعاً جائز نه و تقلید و ترویج افکار و عقاید حالیه راجع بانفصال این دو لغت یعنی فارسی و عربی بسیار مضرّ. یاران را محفل ملّی روحانی باید تذکّر دهد و تشویق و دلالت نماید." (لوح آقای علی اکبر فروتن)

این مطلب نیز مناسب است که در این مقام ذکر شود که جمال قدم جلّ جلاله انتخاب یا اختراع خطّ و لسان عمومی را تعلیم فرموده‌اند و در متون الواح مبارکه بکرات این تعلیم منیع از قلم اعلی نازل از جمله در کتاب مستطاب اقدس میفرمایند قوله تعالی:

"يا اهل المجالس في البلاد اختاروا لغة من اللغات ليتكلم بها من على الأرض و كذلك من الخطوط..... هذا سبب الأتحداد لو انتم تعلمون و العلة الكبرى للاتفاق و التمدن لو انتم تشعرون." (بند ۱۸۹)

و در کلمات فردوسیّه میفرمایند قوله تعالی:

"از قبل فرمودیم تکلم بدو لسان مقدر شده و باید جهد شود تا بیکی منتهی گردد و همچنین خطوط عالم تا عمرهای مردم در تحصیل السن مختلفه ضایع نشود و باطل نگردد و جمیع ارض مدینه واحده و قطعه واحده مشاهده شود."

و نیز در لوح ابن الذئب^۱ این معنی بتفصیل از قلم اعلی نازل شده از جمله میفرمایند:

"باید آنجناب و سایر وکلای دولت مجلسی بیارایند و در آنمجلس یک لسان از السن مختلفه و همچنین یک خطّ از خطوط موجوده را اختیار نمایند و یا خطّ و لسانی بدیع ترتیب دهند." الخ

و در لوح بشارات و در لوح دنیا^۲ و در لوح ق ک جناب استاد آقا جان علیه بهاءالله و در بیانات مبارکه حضرت عبدالهءا جلّ ثنائہ از قبیل نطق مبارک در مجلس اسپرانتیست^۳ های ادنبرگ اسکاتلند در یوم ۹ جانوری ۱۹۱۳ و نطق مبارک در مجلس تناسفهای پاریس در لیلہ ۱۴ فوریه ۱۹۱۳ و غیره این تعلیم مشروحا ذکر شده

^۱ ابن الذئب لقب شیخ محمد تقی معروف باقا نجفی پسر شیخ باقر ملقب بذئب اصفهانی است که در لوح مبارک برهان این لقب را حقّ تعالی بشیخ باقر داده و او قاتل سلطان الشّهداء و محبوب الشّهداء است که در ۱۲۹۶ هجری فتوای قتل آندو مظلوم را داده. شیخ محمد تقی ابن الذئب در سال ۱۳۲۶ هجری وفات کرد. قبرش در اصفهان در محلّه چارسو مقصود است.

^۲ لوح دنیا لوحیست که باعزاز حاجی آخوند (ملا علی اکبر) و حاجی امین در وقتیکه بحکم نایب السلطنه در قزوین محبوس بودند از قلم جمالبارک جلّ جلاله نازل شده. حبس آنان دو سال در قزوین طول کشیده و هنوز در حبس بودند که صعود جمال مبارک جلّ جلاله واقع گردید. برای تفصیل این واقعه بشماره دوّم مجله نجم باختر مجلد ۲۱ مورّخه ماه می ۱۹۳۰ صفحه ۵۹ مراجعه شود.

^۳ اسپرانتو زبان عمومی است. مخترع آن دکتر زامنهوف لهستانی (۱۸۵۹ - ۱۹۱۷) میباشد. این لسان در عالم غرب انتشاری بسزا دارد و کتب بسیار حقّی انجیل باین لسان ترجمه شده است.

است و مراجعه‌اش سبب حصول روح و ریحان است. باری در کتاب اقدس جمال قدم اجرای این تعلیم مبارک را از جمله علامات بلوغ دنیا مقرر داشته‌اند قوله تعالی:

"أَنَا جَعَلْنَا الْأَمْرَيْنِ لِبُلُوغِ الْعَالَمِ الْأَوَّلِ وَ هُوَ الْأَسْنُّ الْأَعْظَمُ نَزَلْنَا فِي الْوَاكِحِ الْآخِرِ وَ الثَّانِي نَزَلَ فِي هَذَا اللَّوْحِ الْبَدِيعِ." (بند ۱۸۹)

مقصود از علامت ثانی وحدت خطّ و لسان و مقصود از علامت اوّل که در الواح اخری نازل در توقیع مبارک حضرت ولی امرالله ارواحنا فداه که باعزاز این عبد فانی در تاریخ ششم شهر القدره سنه ۹۰ - ۹ نوامبر ۱۹۳۳ نازل شده مذکور قوله الأحملى:

"راجع بدو علامت بلوغ عالم که در کتاب مذکور معروض داشته بودید فرمودند مراد مبارک در لوح سلمان⁴ نازل قوله الأحملى: "از جمله علامات بلوغ دنیا آنستکه نفسی تحمّل امر سلطنت ننماید سلطنت بماند و احدی اقبال نکند که وحده تحمّل نماید."

الواح مبارکه متعدده دیگر نیز در تعیین علامت بلوغ که در آیه اقدس مذکور از قلم مبارک حضرت عبدالجبار جلّ ثنائه نازل شده که از درجش در این مقام صرف نظر شد.

---

⁴ سلمان پیک رحمن از اهل دریهک هندیجان از چم خلف عیسی بوده. مادرش او را در آغاز شیخ خنجر نامیده و بعد از لسان حقّ سلمان نامیده شد. شرح حالش از قلم مبارک در تذکرة الوفاء مشروحا مسطور گردیده. وفاتش بسال ۱۳۱۶ هجری در شیراز واقع و اخیرا بواسطه یکی از منتسبین وی رمس او از قبرستان عمومی بگلستان جاوید شیراز انتقال داده شد و بر سنگ قبرش جمله (السلمان منّا اهل البیت) منقوش است.